

Оржиховська О.О.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук,

доцент М.В. Полховська

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЮ (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ)

Головним завданням перекладача є майстерне виконання різноманітних перекладацьких трансформацій для того, щоб текст перекладу якомога точніше передавав зміст тексту оригіналу, дотримуючись при цьому відповідних норм мови перекладу а також, для створення рівноцінного адекватного еквівалента. Переклад сленгу є досить складним завданням. Більша частина сленгізмів не є зафіксованими у словниках, а тому і не мають словникових відповідників у мові перекладу. Кінцевий варіант перекладу повинен передавати не тільки значення слова, але й його експресивно-стилістичне забарвлення.

Метою роботи є дослідження питання особливостей сленгізмів та пошук адекватних способів їх перекладу з англійської на українську мову. Тема є досить **актуальною**, адже найбільші труднощі при перекладі сленгових одиниць полягають в тому, що сленг є найдинамічнішим шаром лексики і швидко розвивається. Крім цього, багато лексичних одиниць сленгу недовговічні та швидко виходять з вживання. Таким чином, найбільша складність у роботі зі сленгом – знаходження сучасних еквівалентів і адекватних способів перекладу. Хоча сленг є універсальним лінгвістичним явищем слід відзначити, що він представлений різною кількістю одиниць в різних мовах. Роль сленгу в Америці та Великобританії дуже відрізняється від України. В Україні сленг не є достатньою мірою вивченим, тоді як сленгізми англійською мовою займають велику частину вокабуляру носіїв мови. Варто зазначити, що при перекладі сленгізмів найчастіше використовують два способи перекладу: або ж пошук еквіваленту, якщо сленгізм зафіксований у словнику, або ж описовий переклад, який можна застосувати до більшості слів та словосполучень. Переклад лексики, яка не має прямих відповідників в мові перекладу, є певною проблемою, але цю проблему можна вирішити за

допомогою певних засобів передачі спеціальної нелітературної лексики. Матеріалом практичного дослідження була сучасна англomовна преса, а саме такі онлайн видання як *THE TELEGRAPH* та *Times higher education* [1;2]. Ці матеріали вибрані не випадково, адже вказані джерела дослідження входять до списку найпопулярніших видань в Великій Британії. Було переглянуто 50 статей, в тексті більшості з яких містилися сленгізми (зважаючи на те, що *Times higher education* переважно читається віковою категорією, до якої входять школярі та студенти). Нашим завданням було розглянути способи перекладу сленгізмів.

Приклади сленгізмів, що були розглянуті продемонстрували, що більшість сленгізмів перекладається описовим перекладом:

- *gringos* (*GRaduates In NonGraduate OccupationS*) – випускники коледжів, що працюють не по спеціальності (зазвичай в кафе або колцентрах);
- *webliography* – список використаної літератури, що складається з інтернет-посилань;
- *postdoc* – людина, яка займається науковою роботою після захисту дисертації;
- *win-win situation* – ситуація, вигідна одразу в кількох аспектах.

Це пояснюється тим, що на сьогоднішній день в українській мові немає словникових відповідників або аналогів даним словам та виразам. Щоб оцінити співвідношення різних видів перекладу при перекладі сленгізмів, другою частиною нашого дослідження була оцінка частотності вживання різних перекладацьких трансформацій на основі певної вибірки сленгізмів англійського сленгу, яка загальною кількістю нараховує 40 сленгових одиниць. Вибірка була взята зі словника сучасного сленгу: “*The Online Slang Dictionary – American, English and Urban Slang – 1996-2015*”. Лексичні одиниці, представлені для аналізу, були відібрані шляхом пошуку в словнику сленгу потрібної лексики з поміткою *school*. Згідно з проведеним нами дослідженням, лексичні одиниці, **перекладені** описовим методом в мові перекладу, становлять більшу частину лексики в представленій вибірці. Як показало наше дослідження, дуже часто перекладачі змушені йти шляхом тлумачення й

роз'яснення **значення слова** внаслідок того, що, як нами вже зазначалося раніше, в мові оригіналу існує досить значний шар лексики, що виник на основі реалій даної країни та не має еквівалентів у мові перекладу(*senioritis* - «хвороба випускників», коли студенти останнього року навчання прогулюють пари і не виконують завдань; *all but dissertation* - студент, який повністю пройшов програму навчання, але ще не написав дисертацію)

Найбільш кращим засобом перекладу, до якого вдаються перекладачі при перекладі сленгових одиниць, зокрема при перекладі студентського сленгу, є знаходження словникових відповідників, або еквівалентний переклад (*fracker* клубний піджак; *cheat sheet* – шпаргалка, шпора). Наступним засобом перекладу, яким користуються перекладачі при перекладі спеціальної нелітературної лексики, а отже і при перекладі сленгу, в тому числі студентського, є калькування (*brainstorm* – мозкова атака; *diploma mill* – «фабрика дипломів»).

Таким чином, на основі аналізу зробленої вибірки була відмічена закономірність. Приймавши загальну кількість лексичних одиниць у вибірці (40) за 100%, ми зробили висновок, що основним засобом перекладу сленгових конструкцій є описовий переклад, що складає половину від загальної кількості слів. Всі інші лексичні одиниці були перекладені за допомогою таких засобів перекладу як знаходження еквіваленту та калькування. Отже, 27,5% сленгових конструкцій перекладені за допомогою еквіваленту, і 22,5% сленгізмів були перекладені за допомогою калькування.

Підводячи підсумки проведеного дослідження, треба відзначити, що, оскільки проведене дослідження відображає загальну тенденцію використання засобів перекладу при перекладі спеціальної нелітературної лексики, в даному випадку - при перекладі сленгових одиниць шкільного сленгу, так само як і частотність застосування тих самих засобів перекладу, ми маємо підставу стверджувати, що результати нашого дослідження є об'єктивними відносно загальної перекладацької практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://blogs.telegraph.co.uk>
2. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://www.timeshighereducation.co.uk>